

ruch muzyczny

Komponowanie
między ZACHODEM
a (GLOBALNYM)
POŁUDNIEM

S.8

BEZCENNE
nagrania
Janusza
Olejniczaka

S.20

BOMSORI
KIM
Wiosna
W ŚRODKU
zimy

S.28

założony w 1945

cena 12,90 zł (w tym 8% VAT)

#4 | 27 lutego 2025

ISSN 0035-9610 INS 374911

9 770003 596107

KTO WIE, CZY ZA ROGIEM?

✍ Krzysztof Stefański

Jestem Europejczykiem i nigdy nie wyściubiłem nosa poza Stary Kontynent – i piszę tak, choć przecież dobrze wiem, że wszystkie mają podobny wiek. Wiedzę o świecie czerpię więc z gazet. Pilnie czytam na przykład dział Zagranica w #, z którego mogę dowiedzieć się o tak egzotycznych – z perspektywy polskich estrad – zjawiskach, jak australijskie pieśni drogi, zachodnioafrykańska opera czy słowacka muzyka współczesna. Ta ostatnia jest mi jednak o tyle bliższa, że korzysta z zasobu pojęciowego zachodniej klasyki, na której i ja się wychowałem. Wiem wprawdzie, że istnieją i inne klasyczne tradycje muzyczne, dla których Donaueschingen, Darmstadt czy Witten to niewiele znaczące miasteczka pod Paryżem.

W owych tak zwanych centrach nowej muzyki widoczne są ostatnio tendencje dekolonizacyjne, przejawiające się zapraszaniem kompozytorów i kompozytorek z Globalnego Południa oraz prezentowaniem muzyki z innych porządków (choćby improwizatorskiego, wyrosłego z jazzu) – mimo że w paradygmacie *Neue Musik* mieszczą się równie dobrze, jak *Suita jawańska* Leopolda Godowskiego w tradycji gamelanowej. Nie ma w tym nic złego. Co więcej, to ważny mechanizm redystrybucji środków, skumulowanych (nie zawsze w sposób uczciwy) na Zachodzie. Gorzej, jeśli nie idzie za tym także redystrybucja władzy i to wciąż my decydujemy, co jest wartościowe, a co nie. Uprowadzając więc – w tym numerze piszemy o twórcach pochodzących z Globalnego Południa nie po to, żeby kogoś wyróżnić. Piszemy dla siebie i (mam nadzieję) czytelników, żeby choć na chwilę wyściubić ucho poza kontynent równie stary jak wszystkie. Nawet jeśli muzyczny Inny czeka na nas po sąsiedzku, na przykład w Słowacji. Albo w Wilnie, jak autor jednego z tekstów, Johannes „Mo'ong” Santoso Pribadi. Pochodzi z Tajlandii, czerpie z tradycji jawańskich. Jest dla nas twórcą lokalnym czy globalnym? ➤

Cytat numeru:

Bez
wątpienia
opłaca się być
kompozytorem.
Ale czy
WARTO?

--Michał Mendyk

Aktualności

4 Przygotowany na wszystko
Rozmowa z Mateuszem Dubielem Monika Zajac

6 Przegląd wydarzeń Opr. Maciej Kucharski

Strefa Ruchu: Globalne Południe

8 Trzy historie o komponowaniu tożsamości
Twórcy z Globalnego Południa
vs tradycja zachodnia Michał Mendyk

13 Dźwięk wyzwolony
Praktyka muzyczna w procesie dekolonizacji
Johanes „Mo'ong” Santoso Pribadi

14 Trafne przewidywania
Z Archiwum R Opr. Katarzyna Ryżel

Relacje

15 Czarnogęba odlatuje w kosmos
Simon Boccanegra w Operze Narodowej Bartosz Kamiński

16 Cóż, że tylko koncertowo?
Mozart, Lully i Rameau na Opera Rara Dominika Micał

17 Niewidzialny świat znaczeń
Bostridge i Anderszewski na Opera Rara Mateusz Borkowski

17 Silne korzenie, zielone liście
Łańcuch XXII Justyna Miguła, Krzysztof Stefański

18 Apetyt rośnie w miarę słuchania
Ogólnopolski Konkurs Chopinowski Paweł Wołowicz

19 Hymn do miłości
Hadelich i Piemontesi w NOSPR Bartosz Witkowski

19 Historia malarza
Krauze i Nehring na 110-lecie Łódzkich symfonicznych Agnieszka Szynk-Mika

Wydawnictwa

20 Janusz Olejniczak – nie tylko wielki Chopinista
Zapomniane oblicza mistrza Dariusz Marciniśzyn

22 Piękno modlitwy
Prawosławna Wielkanoc po polsku Witold Paprocki

Wydawnictwa

22 Organowy splendor
Szadejko gra Arne'a u Świętego Jana Witold Paprocki

23 Dawnych fletów czar
Lucie Horsch na fletach Fransa Brüggena Witold Paprocki

23 Powrót bez sentymentu
Chopin Awdiejewej po raz trzeci Mateusz Ciupka

24 Ravelowska polaryzacja
Cho w Paryżu Dariusz Marciniśzyn

25 Dwie twarze Trzaski
Między świątynią a zgielkiem Mateusz Sroczyński

25 Zagrajmy to jeszcze raz, Karlheinz
Nowy sezon *Mantry* Stockhausena Krzysztof Kwiatkowski

26 Kisiel vs Kisielowski
Małgorzata Gąsiorowska
krótko o zaniedbanym mistrzu Witold Paprocki

27 Od minnesängera do *buskera*
Uliczne muzykowanie według Eweliny Grygier Katarzyna Ryżel

Rozmowa

28 Zawsze byłem nieustraszona
Rozmowa z Bomsori Kim Łucja Siedlik

Swoboda Ruchu

36 Ścieżki transkulturowości muzyki
filmowej Ryūichiego Sakamoto
Od *Wesołych świąt, pułkownika Lawrence*
po *Zjawę i Monster* Maciej Krauze

38 Zdaje mi się, że słyszę...
O muzycznych halucynacjach Marcin Kostecki

40 Napój morderczy
Felieton Rafał Wawrzyńczyk

41 Wydarzenia muzyczne
Rekomendacje redakcji

42 Nowo odkryty fortepian Paderewskiego (prawdziwy!)
Wydział Instrumentalny Benjamin Vogel